ชื่อเรื่อง

การกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปีของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ นายณัฎฐ์คนัย ประเทืองบริบูรณ์ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารศาสตร์

ชื่อผู้เขียน ชื่อปริญญา ประธานกรรมการที่ปรึกษา

อาจารย์ คร.สมคิด แก้วทิพย์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ทราบถึงปรัชญาและ แนวคิดพื้นฐาน ในการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ของ อปท. 2) อธิบายถึง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการในการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ข้มต่อความสามารถใน การบริหารภายในองค์การ ของ อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ และ 4) นำเสนอรูปแบบที่เหมาะสม ใน การกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ของ อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการ วิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งแบ่งวิธีการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 วิธี ได้แก่ การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง การ สำรวจภาคสนาม และการจัดสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย พบว่า ปรัชญาการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี เกิด จากการปรับปรุงการบริหารภาครัฐ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิตของ ประชาชนอย่างสันติสุข เรียบร้อย มีความเสมอภาคและทั่วถึง ด้วยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้ครอบคลุมทั้งประเทศ พร้อมทั้งถ่ายโอนภารกิจ อำนาจหน้าที่ และงบประมาณ ให้สามารถ บริหารท้องถิ่นได้อย่างอิสระภายใต้กฎหมายที่กำหนด ขณะที่ อปท. ที่เกิดจากแนวคิดการจัดการ ภาครัฐแนวใหม่ ได้นำระบบการให้สิ่งจูงใจในรูปของ "เงินรางวัลประจำปี" มาประยุกต์ใช้ เพื่อจูง ใจให้ข้าราชการพลเรือนนำประสบการณ์มาใช้ใน อปท. และ กระตุ้นการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักธรรมชาติของมนุษย์ ที่ต้องทำงานเพื่อแลกกับสิ่งตอบแทนเป็นตัวเงิน และเมื่อมีความต้องการเงินเพิ่มมากขึ้น ย่อมต้องทำงานมากขึ้นด้วย ในลักษณะของการ ทำมากย่อม ได้มาก ทำน้อยย่อมได้น้อย ไม่ทำย่อมไม่ได้

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายและหนังสือสั่งการอยู่แล้ว และเป็นการ ประเมินผลองค์การเป็นหลัก จึงทำให้การจ่ายเงินรางวัล ของ อปท. ไม่สอดคล้องกับหลักการ บริหารผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างผลงานของบุคลากร ประกอบกับ กลไกในการ ประเมิน ชี้ให้เห็นถึงระบบอุปถัมภ์ในระบบสังคมราชการไทย และการไม่สามารถแยกการเมือง และการบริหารออกจากกันได้ จึงเกิดการสมยอมกันในการพิจารณาและประเมินผล รวมถึงการ ได้มาซึ่งข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนที่มาจากการเก็บรวบรวมของผู้รับการประเมินเอง จึงทำ ให้ข้อมูลที่ได้ขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้การบริหารงาน ของ อปท. ไม่เกิดประสิทธิผลต่อ ประชาชนอย่างแท้จริง

ผลที่เกิดจากการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ไม่เป็นไปใน ทิสทางเดียวกันกับการบริหารงานของ อปท. เนื่องจากกลไก หลักการ และวิธีการประเมินผล ไม่ ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และไม่เป็นสิ่งจูงใจให้ข้าราชการท้องถิ่นทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมถ้ำในด้านการปฏิบัติ การ ประเมินผลงาน และการได้รับเงินรางวัลประจำปี ตามหลักการสร้างความเสมอภาค และเป็นธรรม ระหว่างข้าราชการส่วนท้องถิ่น กับข้าราชการพลเรือน

รูปแบบที่เหมาะสม ในการกำหนดประโยชน์ตอบแทนเงินรางวัลประจำปี ของ อปท. เป็นการปรับปรุงกลไกการประเมินผล ที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงาน โดยให้ ความสำคัญในการประเมินผลระดับบุคคลร่วมกับการประเมินผลองค์การ เพื่อให้เงินรางวัลเป็น สิ่งจูงใจการทำงานทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์การ พร้อมทั้งสร้างระบบการตรวจสอบกลไก การประเมินผล ด้วยการอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงาน ของ อปท.

ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ ควรพัฒนารูปแบบการกำหนดประโยชน์ตอบแทน เงินรางวัลประจำปี ของ อปท. ด้วยหลักการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อจูงใจบุคลากรจะต้องผูกโยงกับผล ของการปฏิบัติงาน ทั้งในระดับบุคคล และระดับองค์การ อีกทั้ง ต้องนำหลักความเสมอภาคและ เป็นธรรมมาร่วมพัฒนารูปแบบฯ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในระบบราชการ ด้วยการลด จำนวนเงินรางวัลของข้าราชการส่วนท้องถิ่นลง หรือผลักดันให้มีการเพิ่มจำนวนเงินรางวัลของ ข้าราชการพลเรือนขึ้น เพื่อให้การบริหารงานของ อปท. เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการกระจาย อำนาจอย่างแท้จริง

Title Annual Incentive Specification of Local

Administrative Organizations in

Chiangmai Province

Author Mr. Nathdanai Pratuangboriboon

Degree of Doctor of Philosophy in Administrative Science

Advisory Committee Chairperson Dr. Somkid Kaewthip

ABSTRACT

This qualitative study aimed to: 1) find philosophy and basic concepts for the determination of annual incentive specification of local administrative organizations in Chiangmai province; 2) explain criteria and operational methods for the determination of annual incentive; 3) indicate results of the determination of annual incentive; and 4) present an appropriate form used for the determination of annual incentive. Data were collected through documentary study, field survey, and focus group discussion.

Findings showed that the philosophy of the determination of annual incentive arised from the improvement of public administration. It aimed to be beneficial to people livelihoods throughout the country by decentralization. There was transfer of tasks, authorily, and budgets under the laws as determined. Meanwhile, local administrative organizations arised from an idea of new public management. That was, there was a motivation system in the form of "annual incentive" and stimulation for increased effective operation. This conformed to human nature that money was the aim of working; working hard, big returns.

Criteria and methods used for the determination of annual incentive consisted of indicators on rules, regulations, and laws which must be followed. Since performance of the organization was mainly assessed, it made the allocation of annual incentive not be relevant to the achievement management focusing on outcome competition among personnel. Besides, the assessment mechanism point out the patronate system in the Thai government service society. Politics could not be separated from administration and it caused a secret settlement in the case of assessment. Data on people satisfaction collected by those who were assessed lacked of

reliability. This, caused ineffective management of local administrative organizations which was not beneficial to local people.

The determination of annual incentive was not in the same direction with the management of local administrative organizations. This was because the mechanism, principle, and assessment method did not cause motivation among local management officials. It resulted in inequality of operation, annual incentive, and fairness between local government officials and civil servants.

And appropriate form of the determination of annual incentive by local administrative organizations must be connected with work performance at an individual and organizational levels. Besides, the assessment mechanism monitoring system must be constructed. This must be dependent on participatory process of stakeholders of local administrative organizations.

Regarding suggestion, the form of annual incentive determination must be developed in order to motivate personnel of local administrative organization. Annual incentive payment must conform to work performance at an individual and organizational levels based on equality and fairness. This could be done by reducing annual incentive of local government officials but increasing annual incentive of civil servants. This, the operation of local administrative organizations would truly conform to the purposes of decentralization.